

Egy szemüveges, feltűzött barna hajú nő vezette kis csoport ment végig a folyosón. Az ablakból az emberek kitekintve észrevették a felújítás alatt álló uszodát. Majd vezetőjük hirtelen megállt és feléjük fordult.

Tárlatvezetésünk utolsó állomása Rozsdás Dezső műterme. – kezével végigmutatott a szobrokon, majd megállt az egyik mellett.

Az egyik turista már fényképezni akart, mire a szemét szigorúan összehúzta, a látogató pedig inkább gyorsan elrakta.

A *Vásárhelyi Vénusz*. Bronzból készült. Az alkotó nagy figyelmet fordított a női test részletes pontosságú megalkotására. A tökéletesség mindenkori ábrázolása volt a célja. A szobrot megtestesítő személy, illetve legnagyobb műzsája maga a felesége volt. Tündér Éva, akivel nagyon korán házasságra lépett. Kedves, rendszerető és mindig tudta, hogy mit követel meg az illem. Hogy az egyik naplóbejegyzéséből idézzek önöknek: „A leesett szalvétát felvéve nem vesszük újra használatba, ahogyan az evőeszközöket sem. Illetve nem teszünk megjegyzést az előttünk ülő házas férfi cipzárjára, hogy lent van, miközben lentől felvettük az eszközöket. De ebéd végeztével, mikor már mindenki átment a nappaliba sziesztazni, szóvá lehet tenni. Elkerülve, hogy udvariatlan viselkedésével a figyelem középpontjába kerüljön az összejövetel során. Illemtudó nőként ajánljuk fel a segítségünket és kísérik egy csendes szobába, ahol tegyük meg minden tőlünk telhetőt, hogy vendégünk biztos kezekben érezze magát. Ha pedig a szükség úgy kívánja, váljunk meg a saját, illetve vendégünk ruháitól is, hogy semmi sem akadályozza a segítségnyújtást. A baj elhárítása után vegyük vissza, illetve igazítsuk meg öltözetünket. A férfi távozása után egy pár perccel, később kövessük a szobába.” Két gyermek boldog édesanyja volt, mígnem élete hajnalán több napos szenvedés közepette meghalt. Feltételezések szerint nátha vitte el. – a nő megigazította a szemüvegét, majd a tőle jobbra lévő szobornál állt meg.

Dionüszosz. Félkész gipsz állapotban. A művész az isteni vonások mögött lévő embert akarta bemutatni, ötvözve benne az erkölcsöt és az erkölcstelenséget. A boristen hű ábrázolásához legjobb barátját kérte fel modellnek. Czobor Tivadart, aki nagy támogatója volt munkásságának. Bejuttatta minden létező helyre a műveit, nevét onnantól kezdve mindenki ismerte. A legnagyobb elfogadtatásban részesítették, és tisztelettel övezték lépteit Rozsdás Dezsőnek. Minden helyi kocsmában. Barátja az egyik ilyen művészeti találkozóról adott interjújából mondanék pár mondatot. „Rojdás Defő, az én barim. A művészeti ágának legtezején van most, innen tovább már csak fölfelé mehet. Kedvenc szopom a csöcsös, mert az olyan térbeli és ágybéli. Mert jól mutat a kertben, de ha kell az ágyban is használható. Én sokszor mondtam neki, hogy ma még valamire viszi az életben. Ő egy igazi Dávid a maga szemében, egy igazi állat, aki nem fél kimutatni az érzelmeit.” Czobor Tivadar barátja felkarolása után más művészeket is a szárnyai alá vett. Mára már pedig a Pest megyei kórházak legsűrűbb látogatója a gyomormosási főosztályon. – a tárlatvezető a női szobortól balra lévő lófejek felé mutatott.

Ott láthatják Rozsdás Dezső kedvenc lováról mintázott fa és bronzból készült szobraikat. Csak a fejét, mint az ész, a tudatosság és a szellemiség felemelkedését mutatva meg ezzel. Az állati eleganciának és a természet erejének tökéletes összharmóniáját keltette életre mindkét anyagban. A művész imádta a négy lábú kedvencét, még hogy ha teljesen vak is volt. Mígnem egy nap az egyik délutáni futkározása közepette életét veszítette. Az alkotó bárhogyan is próbálta megállítani a lovát, végül nem tudta elkerülni az előtte lévő fát. Egyenesen lefejelve így a kérges törzset. – a csoportban kuncogás hangzott fel, melyet a nő egy pissenéssel elhallgattatott.

A női bronz szobor mögé lépve egy pillér mellett állt meg.

Itt pedig láthatnak egy terrakotta kisméretű *Orfeusz* szobrot. A szobrász a mitológiából ismert alakot formázva meg adott testet zenei múltjának. Zenéjéről azt beszéltek, hogy még az angyalok is sírni kezdtek, ha meghallották. Egy kísérlet folytán pedig macskákkal hallgattatták meg, akik egyből hálni kezdtek tőle. Viszont ez nem olyan ismert, mint az előző. Mint a mítoszban, művészünknek is kemény élete volt a zene világában. Amelynek végét leginkább arra az időszakra tudhatjuk be, amikor tizenhat évesen kirúgták a Zeneakadémiáról. – aztán kezével a pilléren lévő faszoborra mutatott.

Alatta, pedig egy *Folyamisten* látható. Rozsdás Dezső ebben az alkotásában mutatja meg az igazi tehetségét. Már magát, a keletkezés történetét is mesébe illőnek mondhatjuk. Ilyen esemény csakis a legkiválóbb művészekkel eshet meg. Nagyon ritkán. Százévente egyszer. Talán egy évben. Néha havonta is. De ha mégsem, akkor hetente. A naponta sem kizárható tényező. A legvalószínűbb, hogy óránként, vagy ha nem, akkor percnként. – köhintett egyet, majd elnézést kért az elkalandozásért. Egy nyaraláson történt. A Balaton partján éppen sétált, amikor belerúgott egy fadarabba. A lábujja eltörtött abban a pillanatban, viszont nem kell megijedni, a fának nem esett baja. Mikor pedig a mentők elvitték, akkor végig a kezében szorongatta. Mígnem a művész jajveszékélése közepette, felfedezte benne az istenség tökéletes arcképét, melyet eredeti formájában állított ki. – végignézett a csoporton, melyen döbönt, unatkozó és mosolygó arcokat látott végig.

Most pedig kövessenek a kijáratához. – a vezető elindult nyomában az emberekkel. Ajándékboltjainkban Rozsdás Dezső kulcstartót, pólót és bögrét vásárolhatnak. Illetve a prospektusban lévő keresztretjvényt megfajta ajándék *Folyamisten* szobrocskát kaphatnak. – az idegenvezető hangja a folyosón zengett végig, miközben egy villanás világította be a műtermet.

Budapest, 2015.

